

**ИВАН
ВАЗОВ**
1850
1921

БИОГРАФИЧНИ ДАННИ:

Иван Вазов е роден на 9 юли 1850г. в град Сопот. Живее и твори в две времена – познава България преди и след Освобождението. Трудовете му са пропити с любов към родното и българското, до голяма степен са повлияни от средата, в която израства – възпитаван е в духа на просветен и културен прогрес, морални ценности и патриотизъм.

Образованието си получава в класното училище в родния си град. От малък проявява интерес към литературата, запознава се с чуждоезична проза, от която черпи много познания за понататъшното му поприще. Гимназиалното си степен получава в Пловдивската гимназия. Изучава усилено гръцки и турски, макар вторият с не особен афинитет, предвид националистическите си убеждения. Слабост му е френската поезия.

Когато настъпва време да поеме търговските дела на баща си, Вазов решава да поеме по нов път – прави първите си опити като писател. През 1870г. излиза първото му стихотворение – „Борът“. Следващите години прекарва като емигрант в Румъния. От 1880г. се премества да живее в Пловдив, намиращ се във все още по турска зависимост Източна Румелия. Активно се занимава с политика, публицистика, критика и писателска дейност. В този период Вазов пише именитите си произведения цикъла „Епопея на забравените“ (12 стихотворения, посветени на онези дейтели на българщината, посветили живота и дейността си в революцията за всенароден бунт), „Немили-недраги“, „Българският език“ (своеобразна възхвала към изразителността и благозвучието на родния ни език и презрение към всички онези, осмелили се да клеветят с нелепи обвинения неговите звуци), „Иде ли“ и „Новото гробище над Сливница“ (посветени на Българо-Сръбската война).

След 1889г. живее в София. Издава в 2 тома „Драски и шарки“. След дълга 25-годишна творческа дейност е на път да се откаже от литерату-

рата, поради не добре приетия от критиката роман „Нова земя“. През 1897г. става министър на народната просвета. Преживява Балканските войни и Първата световна война. Вижда краха на 2 национални катастрофи. Умира от сърдечен удар през 1921г., вече утвърден като народен поет. Тогавашният министър-председател Ал. Стамболийски нарежда да се построи къща-музей на именития творец в София.

Вазов твори в почти всички жанрове, включително прави преводи на чужда литература. Писателят-родолюбец не познава рамки в претворяването на любовта си към България в своите произведения.

Вазов не случайно е наречен „патриарх на българската литература“. Неговото творчество поставя основите на тепърва развиващата се проза и лирика в България. Романът му „Под игото“ е преведен на над 40 езика. Днес името му се споменава с респект, а портретът му виси в много културни учреждения. Наследството на автора, от което черпим, трябва да бъде четено от поколенията и занаят, за да се предава патриотичния дух, който струи от трудовете му.

В ТВОРБИТЕ НА ВАЗОВ ПРИСЪСТВАТ НЯКОЛКО ОСНОВНИ ТЕМИ:

- Свободата на България и борбата за постигането ѝ
- Любовта към рода и родината
- Защита и утвърждаване на българското
- Геройските победи и позорните поражения
- Апатията на Европа към България и проблемите ѝ
- Социалната и морална нищета („Елате ни вижте!“)
- Безразличието на българските управници

ТВОРЧЕСТВО:

1. Разкази: „Дядо Йоцо гледа“, „Една българка“, „Апостолът в премеждие“, „Иде ли?“, „Тъмен герой“, „Кандидат за „хамама“, „Чистият път“
2. Романи: „Под игото“, „Нова земя“
3. Повести: „Немили-недраги“, „Чичовци“
4. Сборници: „Разкази 1881-1901“, „Драски и шарки“, „Видено и чуто“
5. Поеми: „Грамада“ (Поема из шопския живот) 1880, „Загорка“ 1883, „Моята съседка Гмитра“ 1881
6. Стихосбирки: „Пряпорец и гусла“ (1876), „Майска китка“ (1880), „Гусла“ (1881), „Епопея на забравените“ (1881 – 1884), „Поля и гори“ (1884).
7. Пътеписи: „В недрата на Родопите“, „Висините“, „Витоша“, „Един кът от Стара планина“, „На върха Свети Никола“, „Розовата долина и Тунджа“, „Един наш черноморски бисер“

Подбрала: Ирина Тотева; 11 „В“;
СОУ „ВАСИЛ ЛЕВСКИ“ – Севлиево;
уч. 2007/08год .